

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Економіко-правовий факультет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Хмарський В.М.

09

2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Фінансіалізація світового економічного розвитку

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти __ III освітній рівень

Спеціальність __ 292 – Міжнародні економічні відносини
(код і назва спеціальності (тей))

Інститут/факультет __ Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
(назва інституту, факультету)

2020 – 2023

Робоча програма складена на основі навчальної програми з дисципліни «Фінансіалізація світового економічного розвитку».

Розробники: Ломачинська Ірина Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та підприємництва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки та підприємництва
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

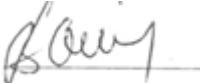
Завідувач кафедри

(О. В. Горняк)
(прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією економіко-правового факультету
Протокол № 1 від “28” серпня 2020 р.

Голова НМК

(В. М. Масін)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма	вечірня форма
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 29 «Міжнародні відносини»	варіативна	
Модулів – 1	Спеціальність : 292 Міжнародні економічні відносини	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: 2 індивідуальні роботи		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		Лекції	
		16	16
	Практичні, семінарські		
	14	14	
	Лабораторні		
	-	-	
	Самостійна робота		
	60 год.	60 год.	
	В т.ч. індивідуальні завдання: 30 год.		
	Вид контролю: залік		
	Освітній рівень: третій (науковий) PhD		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – вивчення фінансіалізації як закономірності сучасного світового економічного розвитку та її впливу на соціально-економічні процеси в країнах. Дисципліна має теоретико-прикладний характер: у теоретичному плані вона повинна поглибити фундаментальні знання щодо мезо-, макро- та мегаекономічної сфери фінансових відносин; у прикладному плані – закласти базові знання з методик аналізу ефективності фінансових процесів та їх впливу на соціально-економічний розвиток країн в умовах глобалізації, глобальної нестабільності; фінансової складової економічної безпеки у відкритій економіці.

Задачі дисципліни полягають у засвоєнні теоретико-методологічних та практичних основ розвитку процесів фінансіалізації; еволюції процесів фінансіалізації економічного розвитку; взаємодії реального і фінансового секторів економіки та її впливу на розвиток національної економіки; оцінки фінансіалізації як фактору розвитку національної економіки країни та її наслідки; розробки та впровадження економічної та фінансової політики в контексті нівелювання негативних наслідків фінансової глобалізації.

Предмет навчальної дисципліни – закономірності розвитку фінансіалізації та її вплив на соціально-економічні процеси.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення курсу здобувачі повинні **знати**: науково-обґрунтоване розуміння фінансіалізації як ключової рушійної сили затвердження фінансової економіки, як мегатренду, що визначає сучасну парадигму економічної науки; загальнотеоретичну панораму фінансіалізації у пов'язаних економічних системах, її передумови і наслідки для соціально-економічного розвитку; методологію дослідження фінансіалізації економічного розвитку та її наслідків; механізми і закономірності формування економічної та фінансової політики в умовах фінансової глобалізації.

уміти: комплексно застосовувати сучасний методологічний апарат для дослідження фінансіалізації та її впливу на соціально-економічні процеси; характеризувати якість фінансових процесів в умовах глобалізації; оцінювати та моделювати залежність між рівнем фінансіалізації та індикаторами соціально-економічного розвитку, інвестиційної активності; розробляти стратегії розвитку суб'єктів господарських відносин, рекомендації в сфері державного управління національною економікою в контексті нівелювання негативних наслідків фінансіалізації; практично оцінювати і моделювати результати економічної політики в умовах фінансової глобалізації

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей. **Інтегральна компетентність:**

Здатність виявляти та розв'язувати комплексні задачі та проблеми в сфері міжнародних економічних відносин, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність до абстрактного, критичного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів в умовах обмеженості часу і ресурсів з урахуванням принципів тайм- менеджменту.

ЗК 05. Здатність до планування, розробки й реалізації власної стратегії науково-дослідної діяльності на основі кваліфікованого критичного осмислення існуючих наукових даних з різних джерел.

ЗК 07. Здатність до системного творчого мислення та конструювання власних дослідницьких систем та моделей на основі ефективного використання сучасної методології наукового пізнання та новітніх методів наукових досліджень.

Спеціальні компетентності:

СК 01. Здатність демонструвати глибокі знання сучасних теоретичних, методологічних та методичних засад функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

СК 04. Здатність розробляти комплексний підхід до дослідження глобальних економічних і соціально-політичних тенденцій, поточних явищ і процесів міжнародних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

СК 05. Здатність розуміти теоретичні та практичні проблеми сучасних методологій дослідження за спеціальністю.

СК 07. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері міжнародних економічних відносин та бізнесу.

СК 08. Здатність проводити власне наукове дослідження, результати якого матимуть наукову новизну, теоретичне та практичне значення для розв'язання комплексних проблем у галузі міжнародних економічних відносин.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 1. Проводити міждисциплінарні наукові дослідження економічних процесів, володіючи належним рівнем загальнонаукових компетентностей, які сприяють формуванню цілісного наукового підходу, професійної етики та загального культурного кругозору.

ПРН 3. Узагальнювати, критично мислити й аналізувати явища та проблеми, які вивчаються, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах загальнонаукової методології.

ПРН 5. Демонструвати лідерські якості, навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН 7. Аналізувати та застосовувати концептуальні моделі, науковий доробок вітчизняних та зарубіжних вчених, фундаментальні постулати та теорії, парадигми глобального економічного розвитку, новітні підходи до функціонування і розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин.

ПРН 8. Мати наукове цілісне уявлення про економічну єдність світу, регуляторні механізми міжнародних економічних відносин на національному, регіональному та міжнародному рівнях в умовах сучасних процесів конвергенції і дивергенції.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1

Фінансіалізація як сучасна закономірність економічного розвитку

Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового розвитку в умовах глобалізації

Фінансова економіка і фінансіалізація: передумови, причини, принципи та фундаментальні характеристики.

Підходи до визначення сутності поняття «фінансіалізація». Рівні організаційної динаміки процесу фінансіалізації економіки. Загальнотеоретична панорама процесу фінансіалізації у пов'язаних економічних системах.

Фінансовий та реальний сектори: зміст, структурні елементи, роль в економіці. Роль фінансового сектору по відношенню до реального відповідно основним економічним школам. Ретроспективний аналіз фінансіалізації економічного розвитку. Класифікація впливу фінансіалізації на сфери економічної. Наслідки фінансіалізації. Фінансіалізація і динаміка економічного розвитку. Фінансіалізація і ділові цикли.

Фінансовий ринок як передаточний механізм нестабільності і циклічних коливань в умовах відкритої економіки (модель Агійона-Бачетті-Бенерджі).

Тема 2. Методологія дослідження фінансіалізації економічного розвитку.

Підходи до оцінювання фінансіалізації економіки в різних умовах господарювання. Показники для оцінювання фінансіалізації економіки та їх використання в контексті впливу на економічне зростання, соціальний добробут, інвестиційні рішення, товарні ринки, ефективність фінансових ринків. Інтегральний показник рівня фінансіалізації економіки та методика його розрахунку.

Оцінювання впливу фінансіалізації на конвергенцію реального та фінансового секторів. Оцінювання впливу фінансіалізації економіки на стійкість фінансової системи та економічну безпеку країни. Оцінювання рівня фінансіалізації регіональних господарських систем та її вплив на розвиток регіональної економіки. Особливості оцінки фінансіалізації та її наслідків в розвинених країнах і країнах, що розвиваються.

Тема 3. Фінансіалізація та економічна політика

Національні та глобальні пріоритети економічної та фінансової політики держави в умовах глобалізації. Трансформація економічної та фінансової політики в умовах глобалізації. Важелі впливу на розвиток національної економіки та фінансової системи економіки в умовах поступової їх фінансіалізації. Політика у сфері діяльності суб'єктів економіки та її вплив на фінансовий та реальний сектори.

Фінансова політика попередження і ліквідації наслідків глобальної економічної та фінансової нестабільності. Фінансова політика і глобальні проблеми. Соціалізація фінансової політики в умовах глобалізації.

Змістовний модуль 2
Аналіз ролі фінансіалізації у соціально-економічному розвитку,
інвестиційній активності

Тема 4. Оцінка впливу фінансіалізації на соціально-економічні процеси

Вплив фінансаіалізації на індикатори соціально-економічного розвитку (ВВП, ВВП на душу населення, ПП, грошові агрегати, витрати населення, безробіття, зайнятість, індекс Джині). Особливості для розвинених країн та країн, що розвиваються.

Базові ознаками процесу фінансіалізації товарних ринків. Ідентифікація впливу фінансіалізації на структуру і динаміку товарних ринків, цінові показники товарно-сировинних ринків.

Ідентифікація впливу фінансіалізації на поведінку економічних суб'єктів в умовах розвиненої економіки та економіки, що розвивається.

Тема 5. Фінансіалізація та рух фінансових ресурсів в економіці

Схема дослідження дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці

Формалізація впливу дисбалансів руху фінансових ресурсів на економічне зростання. Ідентифікація залежностей між дисбалансами руху фінансових ресурсів та інвестиційними потоками. Концептуальні та методологічні засади регулювання дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці.

Інструменти та напрями державного регулювання дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна / вечірня форма					
	Усього	у тому числі				
л		с	лаб.	інд	сп	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового розвитку в умовах глобалізації	12	4	2			6
Тема 2. Методологія дослідження фінансіалізації економічного розвитку	10	2	2			6
Тема 3. Фінансіалізація та економічна політика	14	4	4			6
Тема 4. Оцінка впливу фінансіалізації на соціально-економічні процеси	14	4	4			6
Тема 5. Фінансіалізація та рух фінансових ресурсів в економіці	10	2	2			6
Усього годин	60	16	14			30
ІНДЗ	30		-	-	30	-
Усього годин	90	16	14		30	30

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Теоретико-методологічні засади фінансового розвитку в умовах глобалізації	2
2	Методологія дослідження фінансіалізації економічного розвитку	2
3	Фінансіалізація та економічна політика	4
4	Оцінка впливу фінансіалізації на соціально-економічні процеси	4
5	Фінансіалізація та рух фінансових ресурсів в економіці	2

6. Теми практичних занять (не передбачено)

7. Теми лабораторних занять (не передбачено)

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Очна форма	Вечірня форма
1	Тема 1. Теоретико-методологічні засади фінансового розвитку в умовах глобалізації	6	6
2	Тема 2. Методологія дослідження фінансіалізації економічного розвитку	6	6
3	Тема 3. Фінансіалізація та економічна політика	6	6
4	Тема 4. Оцінка впливу фінансіалізації на соціально-економічні процеси	6	6
5	Тема 5. Фінансіалізація та рух фінансових ресурсів в економіці	6	6
	Усього годин	30	30

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

ІНДЗ 1: Оцінка рівня фінансіалізації економіки країни та її впливу на індикатори соціально-економічного розвитку (країна за вибором).

Основні вимоги щодо змісту: аналіз статистики не менше, ніж 10 останніх років, наявність економіко-математичної моделі, використання Microsoft Excel. Обсяг – від 15 сторінок. Кількість джерел – не менш п'яти актуальних.

ІНДЗ 2: Оцінка впливу фінансіалізації економіки країни на розвиток її фінансових ринків (країна за вибором).

Основні вимоги щодо змісту: аналіз статистики не менше, ніж 10 останніх років, наявність економіко-математичної моделі, використання

Microsoft Excel. Обсяг – від 15 сторінок. Кількість джерел – не менш п'яти актуальних.

10. Методи навчання

Лекції, розв'язування задач, обговорення проблемних питань, виконання творчих завдань, вирішення тестових вправ, виконання самостійних завдань, конспектування, дискусії, розробка економіко-математичних моделей, презентації.

11. Методи контролю

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуальних науково-дослідних завдань; підсумковий тест.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль					ІНДЗ		Підсумковий контроль	Сума
M1			M2		1	2		
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5				
20			10		20	20		

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

Реалізація основних завдань контролю знань здобувачів вищої освіти в ОНУ досягається системними підходами до оцінювання та комплексністю застосування різних видів контролю. Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів вищої освіти, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здійснюється за 100-баловою системою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –A, B, C, D, E, FX, F).

За системою ОНУ	За шкалою ECTS	За національною системою	Визначення
90-100	A	5 (відмінно)	Повно та ґрунтовно засвоїв всі теми навчальної програми вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання кожної теми поточного, періодичного та підсумкового контролю.
85-89	B	4 (дуже добре)	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі питання робочої програми. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання кожної теми поточного,

			періодичного та підсумкового контролю.
75-84	C	4 (добре)	Недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання кожної теми поточного та періодичного контролю виконав не повністю.
70-74	D	3 (задовільно)	Засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, окремі завдання поточного контролю кожної теми та періодичного контролю не виконав.
60-69	E	3 (достатньо)	Засвоїв лише окремі питання робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання кожної теми та періодичного контролю в цілому.
35-59	FX	2 (незадовільно)	Не засвоїв більшості тем робочої програми не вміє викласти зміст більшості основних питань навчальної дисципліни. Не виконав більшості завдань кожної теми, періодичного та підсумкового контролю в цілому.
0-34	F	2 (незадовільно)	Не засвоїв програми навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав періодичного контролю, з обов'язковим повторним вивченням дисципліни.

13. Методичне забезпечення

Комплекс навчально-методичного забезпечення, конспект лекцій, література і джерела, ілюстративні матеріали тощо.

14. Питання для контролю

Список питань для підсумкового контролю

1. Передумови, причини, принципи та фундаментальні характеристики фінансової економіки та фінансіалізації.
2. Підходи до визначення сутності поняття «фінансіалізація».
3. Рівні організаційної динаміки процесу фінансіалізації економіки.
4. Ретроспективний аналіз фінансіалізації економічного розвитку.
5. Фінансовий та реальний сектори: зміст, структурні елементи, роль в економіці.
6. Фінансіалізація і динаміка економічного розвитку.
7. Підходи до оцінювання фінансіалізації економіки в різних умовах господарювання.
8. Показники для оцінювання фінансіалізації економіки.
9. Інтегральний показник рівня фінансіалізації економіки та методика його розрахунку.
10. Оцінювання впливу фінансіалізації на конвергенцію реального та фінансового секторів.

11. Оцінювання впливу фінансіалізації економіки на стійкість фінансової системи та економічну безпеку країни.
12. Оцінювання рівня фінансіалізації регіональних господарських систем та її вплив на розвиток регіональної економіки.
13. Важелі впливу на розвиток національної економіки та фінансової системи економіки в умовах поступової їх фінансіалізації.
14. Політика у сфері діяльності суб'єктів економіки та її вплив на фінансовий та реальний сектори.
15. Фінансова політика попередження і ліквідації наслідків глобальної економічної та фінансової нестабільності.
16. Вплив фінансіалізації на індикатори соціально-економічного розвитку (ВВП, ВВП на душу населення, ПП, грошові агрегати, витрати населення, безробіття, зайнятість, індекс Джині).
17. Ідентифікація впливу фінансіалізації на структуру і динаміку товарних ринків, цінові показники товарно-сировинних ринків.
18. Ідентифікація впливу фінансіалізації на поведінку економічних суб'єктів в умовах розвинутої економіки та економіки, що розвивається.
19. Формалізація впливу дисбалансів руху фінансових ресурсів на економічне зростання.
20. Ідентифікація залежностей між дисбалансами руху фінансових ресурсів та інвестиційними потоками.
21. Концептуальні та методологічні засади регулювання дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці.
22. Інструменти та напрями державного регулювання дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці.

15. Рекомендована література

Основна:

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка. Монографія / За ред. О. І. Рогача. – К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. – 368 с.
2. Білорус О. Г. Гіперфінансіалізація світової економіки та її глобальні проблеми й наслідки. Фінанси України. 2014. № 10. С.24-31
3. Козьменко С. М., Корнєєв В. М., Македон В. В. Фінансіалізація економіки та її вплив на індикатори соціально-економічного розвитку окремих країн. Актуальні проблеми економіки. 2014. № 11. С. 290-298.
4. Радзієвська С. Глобальна криза, фінансіалізація і технологічний розвиток. Міжнародна економічна політика. 2016. № 1. С. 126-157
5. Epstein G. Financialization and the World Economy. Edward Elgar Publishing, 2005. 440 p.
6. Foster J.B. Financialization of Capitalism . Monthly Review. 2007. № 11. P. 8-10.
7. Krippner, G. R. The Financialization of the American Economy. Socio-Economic Review. 2005. Vol. 3, no. 2. Pp. 173-208.
8. Sawyer M. What is financialization? International Journal of Political Economy: a journal of translations. 2014. 42 (4). 1. Pp. 5-18.

9. Till van Treeck. The macroeconomics of “financialisation“ and the deeper origins of the world economic crisis. Working Papers. Macroeconomic Policy Institute, 2009.

Додаткова:

1. Білорус О. Г. Структурна трансформація глобального капіталу та гіперфінансіалізація відтворювальних процесів. Фінанси України. 2016. № 1. С. 7-19.

2. Бичкова Н. В., Ломачинська І. А., Мумладзе А. О. Роль банківської системи у фінансіалізації економічного розвитку України. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2015. том 20. вип. 6. С. 202-206.

3. Горняк О. В., Ломачинська І. А., Мумладзе А. О. Кредитне та кількісне пом'якшення в системі монетарного регулювання в умовах глобальної нестабільності : досвід розвинених країн. Економічний простір. 2020. №156. С. 9-14.

4. Корнєєв В. М. Методологічні засади оцінювання та регулювання дисбалансів руху фінансових ресурсів в економіці України. Дис. ... докт. екон. наук. Суми, 2015. 503 с.

5. Корнєєв М. В. Теоретико-методичні засади оцінювання рівня фінансіалізації економіки. Проблеми економіки. 2014. № 3. С. 19-24.

6. Корнєєв М. В. Удосконалення системи регулювання вітчизняного фінансового сектора в умовах фінансіалізації економіки. Бізнес-Інформ. 2014. № 8. С. 243-247.

7. Корнєєв М. В. Вплив фінансіалізації економіки на рівень задоволення окремих суспільних потреб. Вісник Хмельницького національного університету. 2014. № 4, Т. 1. С. 211-219

8. Ломачинська І. А. Фінансова система: теоретико-методологічні доміанти інституційної трансформації в умовах економічних перетворень : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2020. 372 с.

9. Ломачинська І. А. Модернізація монетарного впливу на національну економіку в умовах глобальної нестабільності. Актуальні проблеми економіки і менеджменту: теорія, інновації та сучасна практика: монографія, книга восьма; за ред. д.е.н., проф. Кузнєцова Е. А. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. С. 285-316.

10. Ломачинська І. А. Концептуальні основи фінансіалізації в контексті нової парадигми економічного розвитку. Вісник Одеського національного університету. Економіка. 2020. Том 25, вип. 6 (85). С. 56-62.

11. Ломачинська І. А., Масленников Є. І., Мумладзе А. О. Від'ємні відсоткові ставки як інструмент нетрадиційної монетарної політики та їх вплив на економіку та фінансові ринки. Проблеми системного підходу в економіці. 2020. Випуск 4(78). С.7-15.

12. Лютий І. О., Мороз П. А. Суперечності процесів фінансіалізації та їх вплив на економічне зростання в Україні. Економіка України. 2014. № 4. С. 29-39.

13. Мандибура В. О. Фіктивний капітал та його вплив на кризу глобальної фінансової системи. Економічна теорія. 2012. №. 3. С. 27-41.

14. Мельник В. М., Ломачинська І. А. Фінансова економіка: еволюція та концептуальні основи формування в новій економіці. Держава та регіони. Серія

«Економіка та підприємництво». 2020. Вип.6. С. 165-173. Серія : міжнародні економічні відносини. 2020. Випуск 34. С. 165-173.

15. Перес К. Технологические революции и финансовый капитал. Динамика пузырей и периодов процветания / Карлота Перес; пер. с англ. Ф.В. Маевского. М.: Издательский дом «Дело» РАНХиГС, 2011. 232 с.

16. Assa J. Financialization and its consequences: the OECD Experience. Finance Research. 2012. 1(1): 35–39.

17. Collins M. Financialization of the Economy Hurts Manufacturing. Industry Week. Advancing the Business of Manufacturing. Sep. 25, 2015. URL: <http://www.industryweek.com/competitiveness/financialization-economy-hurts-manufacturing>

18. Lomachynska I. Modernization of structure of financial systems with the development of FinTech. Scientific approaches to modernization of economic system: development trends : collective monograph. Lviv-Toruń : LihaPres, 2020. P. 363-382.

19. Lomachynska I., Babenko V., Yemets O., Yakubovskiy S., Hryhorian R. Impact of the foreign direct investment inflow on the export growth of the Visegrad group countries. Studies of Applied Economics. 2020. 38, 3(1). Pp. 1-11.

16. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Статистика у реальному часі – <https://www.worldometers.info/>
3. World Bank Open Data – <https://data.worldbank.org/>